

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

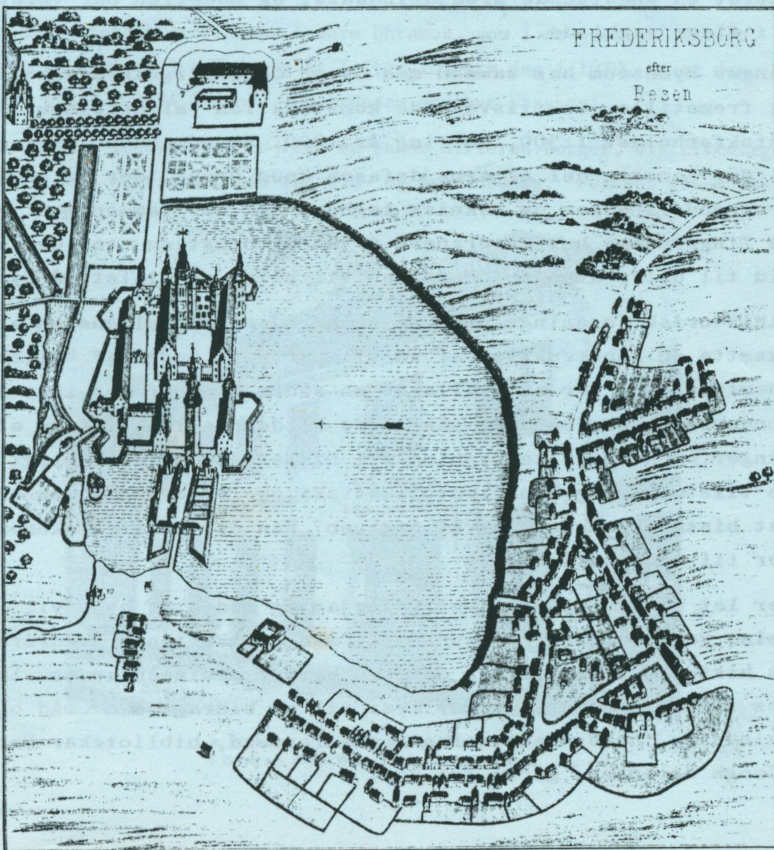
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Lokalhistorisk Forening i **HILLERØD** **KOMMUNE**

MEDLEMSBLAD

1989 · 2

FORSIDEBILLEDET

viser et prospekt af Frederiksborg slot og by udført på grundlag af det kobberstik, der blev fremstillet i 1660-erne til Peder Hansen Resens "Atlas Danicus" - jvf. omtalen af dette side 2 i medlemsbladets forrige nummer.

Med den usikkerhed, der må være med hensyn til nøjagtigheden af de viste bygningers, parkanlægs og gaders indbyrdes størrelse og beliggenhed m. v., har man vel en fornemmelse af, at prospektet giver et rimeligt troværdigt indtryk af vor bys udseende for godt 300 år siden. Men var der lige bestemt det antal huse, som er indtegnet, og var deres beliggenhed i forhold til hinanden netop som vist? Vi ved det ikke.

Prospektet leder måske læserens tanke hen på den model af slottet, som Svend H. Nielsen, Harløse, fuldførte i 1988, og som har været udstillet på to af Hillerød Biblioteks afdelinger, først i Bakkegade og for tiden på Skanseskole-filialen. Svend H. Nielsen har præsteret en enestående arbejdsindsats, og modellen har været omtalt i flere dagblade.

Helsingør Bymuseum har sammen med byens beskæftigelsessekretariat ladet fremstille en tilsvarende konstruktion af Helsingør by, i målestokforholdet 1:300, omkring år 1800. Hovedmanden bag denne var i den seneste del af arbejdsfasen Knud Bruhn, der af profession er modelsnedker og teknisk tegner. Han har sammen med 15-20 andre fingernemme helsingoranere i 3-4 år brugt en stor del af sin fritid til dette arbejde. Modellen vil blive opstillet på bymuseet.

Lokalhistorisk Forenings bestyrelse har drøftet muligheden af at iværksætte en konstruktion af en tilsvarende model af Hillerød. Forudsætningerne for at realisere en sådan plan er dog ikke blevet undersøgt: Har man det påkrævede kildemateriale i form af oplysninger om de enkelte bygninger i Hillerød? Er det muligt at samle tilstrækkelig mange entusiastiske og fingernemme mennesker til at bistå ved løsningen af opgaven? Kan der skaffes økonomiske midler til arbejdet?

Det er let at se, at en rimelig nøjagtig model af byen vil være særdeles værdifuld til belysning af mange enkeltheder vedrørende byens historie. Skulle der derfor blandt medlemsbladets læsere findes interesserede, som har lyst til at bidrage med råd og arbejdsindsats, hører bestyrelsens næstformand, bibliotekar Margrethe Krogh Sørensen, gerne fra dem.

ad

BOGHANDEL I 150 ÅR!

Den 1.maj kan Toftes Boghandel føre sin historie 150 år tilbage, og i den anledning vil der sikkert blive både skrevet og talt en del i den kommende tid. Og knap er Toftes jubilæum overstået, før en anden boghandel - Høyer Olsens, den 9. august passerer den samme imponerende milepæl!

I denne artikel er det hensigten at begrænse opmærksomheden til Toftes Boghandels fortid, men inden kan der være grund til at fundere lidt over, om der kan være en anden forklaring end det blotte tilfælde på, at 2 erhvervsdrivende med få måneders mellemrum oprettede boghandeler i Hillerød. Var der særlige forhold på det pågældende tidspunkt, som gav netop denne branche gunstige vilkår ?

Det mener lokalhistorikeren Anders Uhrskov, som i et jubilæumsskrift, der blev udsendt i anledning af Toftes 100-års dag i 1939, giver den store brand i 1834 "æren". Om branden skriver Uhrskov:

"Lørdag den 10.maj 1834 fejrede en anset Hillerød-borger, distriktslæge A.Ewertzen, Slotsgade, sin fødsels- og bryllupsdag. Festens glansnum-

F. HERTZ' BOGHANDEL OMKRING 1875
I Døren ses Martin Hertz, til Venstre Harald Hertz.

mer var et fyrværkeri, der blev afbrændt ved midnatstid. Men afbrændingen fik ganske vist et omfang, som ingen havde drømt om. Der gik nemlig ild i et stråttækt baghus, og i den stærke blæst forplantede ilden sig fra hus til hus og fra gade til gade. Der brændte 49 gårde og huse. Deriblandt var Christian den Fjerdes gamle latinskole med dens bibliotek på 4000 bind, samt rektor Taubers 3000 bind. Antallet af brandlidte familier var 100, og da kun 3 af dem havde deres løsøre assureret, var nøden stor. Fra forskellig side blev der ydet hjælp til de brandlidte, og genopførelsen af husene begyndte. Latinskolen blev genopført i den stil, hvori den står den dag i dag, og indviet 1836. Naturligvis tog det flere år, inden følgerne af en sådan ildsvåde blev overvundet. I 1838 syntes der dog at være opgang at spore."

Ikke mindst genoprettelsen af latinskolens bibliotek tilskrives hos Uhrskov stor betydning for byens boghandlere. Det hører med i billedet, at boghandlere dengang ikke som nu fik bøgerne færdige fra forlagene, men for en stor dels vedkommende fik dem "i materie" dvs. at bogbindingsarbejdet endnu manglede. Dette forhold medførte selvsagt et større arbejde, men også en større fortjeneste pr solgt bog.

F. HERTZ BOGHANDEL
I Døren ses Gamle Hertz.

Ud over genoprettelsen af latinskolens bibliotek nævner Uhrskov også et almindeligt opsving i økonomien i denne periode. Man tænker herved formentlig på de gunstige følger af Englands nedtrapning af korn-tolden fik for det danske landbrug, hvis øgede indtægter naturligt smittede af på handelen i købstæderne.

SLOTSGADE. TIL HØJRE F. HERTZ BOGHADEL.

I slutningen af 1830erne var forholdene således ganske gunstige for den, der ville forsøge sig i bogbinder- og boghandlerbranchen i Hillerød, og det skulle da også komme til at gå mere end tilfredsstillende for den unge nakskøvit Fischer Hertz, der i maj 1839 startede sin forretning i lejede lokaler i Slotsgade matr. 20.

I starten lå salget især på skolebøger og salmebøger - begge slags i egen indbinding - men også almanakker og skillingsviser indgik i sortimentet. Hertil kom med årene tillige et lejev bibliotek - vi befinder os

F. HERTZ' BOGHADEL VED HANS TOFTE

jo før folkebibliotekernes tid - som i slutningen af 1800-tallet var nået op på ca. 4.000 bind. Man fornemmer af Uhrskovs beskrivelse, at boghandler Hertz var en særdeles økonomisk bevidst herre, der ikke klattede med femørerne. Om ham og hans søn Martin (der siden førte forretningen videre) skriver han f.eks.: " -- forretningsmænd i den store stil var ingen af dem. Tietgens ord:" Det gælder ikke om at sætte udgifterne ned, men indtægterne op," var ikke deres. De holdt driftsudgifterne nede på et minimum - ingen fremmed hjælp i forretningen, den størst mulige sparsommelighed med hensyn til brændsel og andre udgifter - og af deres deres kun jævnt store fortjeneste lagde de skilling på skilling, hvorved de blev holdne folk og efterhånden velhavende for til sidst at eje en formue."

F. HERTZ' BOGHANDEL EFTER OMBYGNINGEN 1929

Udadtill viste den stigende fremgang sig i forretningens fremtræden. De første mange år skete der intet iøjnefaldende. F.Hertz konsoliderede sig. I 1856 købte han ejendommen for 5.000 rigsdaler. Hertz sparede videre. Men så skete der noget: Hele 1.salen blev bygget om og gjort højere, det nuværende udseende stammer fra denne ombygning, det gamle tegltag blev erstattet af skifertag, og sidst, men ikke mindst omdannedes stueetagens facade, som forsynedes med i første omgang 1, siden 2, "kammeruder", som - især for den førstes vedkommende, vakte vild opsigt: Frederiksborg Amts Avis, den 12.7.1893: "Den største spejlglasrude, som til dato er opsat her i byen, er i disse dage anbragt i boghandler F. Hertz' forretningslokale på Slotsgade. Ruden, der går lige ned til jorden og er af betydelig bredde, fremhæver selvfølgelig godt de udstillede

F. HERTZ' BOGHADEL. INTERIØR 1939

sager, og forretningslokalet tager sig nu helt københavnsk ud."

F.Hertz drev sin forretning i næsten 60 år. Fra 1839 til 1897, hvor han døde i en alder af 84 år. Sønnen Martin overtog driften, men fik kun en kort tid ved roret, da han døde allerede i 1907. Efter et par måneder solgtes forretningen til Th . Køster, som igen i 1917 afhændede den til Hans Tofte. Selve ejendommen købte Hans Tofte i 1922, og i 1929 foretoges en gennemgribende modernisering af underetagen. Indvendigt bestod de væsentligste ændringer i, at butikken blev gjort langt dybere end tidligere, og at disken - der hidtil havde været parallel med gaden - nu blev vendt 90° og gjort en del længere. Den måske mest markante ændring i 1929-moderniseringen er udformningen af facaden. Væk med de sidste murrester, ind med store glasflader, som oven i købet kun delvis forløber parallelt med gadelinjen, idet facaden "bøjes indad" i en art fordybninger, der går flere meter ind i bygningen i facadens højre del, hvorved der opstår overdækkede ekstra facadearealer. Stilen kendes fra København, hvor mange af den art facader fortsat er bevaret. Uhrskov kalder den ny facade en "cavneerfacade" formentlig afledt af ordet "cave" - en hule.

Er man interesseret i en nærmere orientering om især Hertzernes tid i Hillerød opfordres man til at låne Anders Uhrskovs "F. Hertz Boghandel - Hans Tofte" der kan fås på lokalsamlingen på biblioteket, og som er benyttet til denne lille artikel.

EN HILLERØD-SANG

fra 1908

På opfordring bringes endnu en af postkontrollør Arnøs muntre lejlighedssange fra århundredets begyndelse - en rigtig forårssang! (Jfr. artiklen om Arnø i Medlemsbladet 2, 1986 og 1, 1987).

Denne sang blev skrevet til en fest på Hotel Leidersdorff d. 24. marts 1908, hvor festens genstand var den afgående, mangeårige borgmester, byfoged og byskriver, birkedommer Oscar Neumann (1847-1926).

Vi gengiver seks af de otte vers - og indleder med et par noter:

I 2. vers er "Holck" Hillerøds kendte arkitekt Vilhelm Holck (Tinghuset m.m.) "Faustes Sted" er Afholdshjemmet i Slangerupsgade (opført 1898), blandt hvis faste støtter var maler Faust.

I 4. vers er "Biografen" naturligvis Fritz Milners splinternye bygning (fra 1907), og "Riemanns Vejerbod" er barber, kgl. vejer og måler Riemanns bygning nederst på Torvet.

Sangen er skrevet på en - desværre uidentificeret - melodi: kan nogen hjælpe?

Hvor Fred'riksborgens slanke Taar'en
sig rækker op mod Himlens Blaa,
hvor Neptunbrønden staar i Gaar'en,
hvor Svaner svømme, Drosler slaa;
hvor Gaden som en Slange bugter
i Støvet sig for Slottets Fod,
hvor Søens Vande rædsomt lugter,
her har vi hjemme, har vi Rod.
Her skælver Linden i Aftenvinden
her fløjter Stær paa Pinden
din Pris, o, Hillerød.

I Røg og Damp paa Colbergheide
Kong Christian stod ved højen Mast.
Naar Øjet saa var væk, han plej'de
paa Fred'riksborg at holde Rast;
her tog han Murske, Kalk og Balle,
og assister't af sine Folk
han bygged' væk, hvad sig ku' falde,
men nej, saa ber jeg før om Holck.
Christian den Fje're, sig mig paa Ære,
o nej, la' hel're være,
har du byg't Faustes Sted?

Blandt Hillerøds bekendte Kvinder
Kirstine Munk staar paa Pied'stal,
dog skal der være dem, som finder,
hun var en smule jappegal;
den Sten, der staar i Indelukket,
faldt nok fra Kongens Hjerter a',
og blot fordi at hun var stukket
til Hjælpekassevalg en Da'.
Saa saare Kesten fik stemt paa Listen
spændte hun hjem til Christen
Firtal, den arme Mand.

I Amsraadsmøde nu forgangen
fra syv'ne Fred'rik forelaa
en Skrivelse (naa, Tak for Sangen),
han vil ej mer paa Torvet staa;
man tror, at han for Biografen
er Direktør, og for hans Fod
(de' navnlig det, der gør ham gnaven)
man har lagt Riemanns Vejerbod.
Er Vinden nordlig, saa bli'r han daarlig,
og flere Gange aarlig
har han sin Podagra.

Med Arm om Pigens slanke Taille
paa Jægerbakken Svenden gaar,
han hviske ømt til sin Amalie,
højt over Slottet Maanen staar;
"Se Elskte" sa'e hun, "Stjernen blinker,
og Taarnet spejler sig i Sø",
"Jam'n fy for Pokker, hvor her stinker",
saa faldt i Talen han sin Mø.
Hun gav ham Ringen, nu bær hun ingen,
hvoraf kom hele Tingen?
Syv Snese raadne Æg.

I Hillerød ej Banken krak'er
men gi'er stabilt de syv Procent,
og snart igennem ny Kloaker
har vore Glædestaarer rendt.
Ja her paa Pøleaaens Strande
ved Præstevang og Tyvekrog
vil Hillerødder altid lande,
selv om de ud at flyve drog.
Hvor skælver Linden i Aftenvinden,
hvor fløjter Stær paa Pinden
sødt som i Hillerød?

Også dengang diskuterede man altså Torvets udformning og Slotssøens forurening!

Litteratur:

S. P. Arnø, Omkring Slotssøen, 1931

Victor Hermansen m.fl., Hillerød By, 1925

Asger Berg

En lille solstråleberetning med relationer og stenk af alvor.

I medlemsblad 2-1987 beretter Preben Nielsen i Gørlose om Bruhns købmandsgård. I beretningen omtales staldmester Jens Jørgensen, der bestyrede staldene bag købmandshuset i Slotsgade. Staldmester Jørgensen var min farfar - i daglig omtale kaldt "Jen'sjørn nede te' Bruhns". Han var født i 1868 og døde i 1935. Min beretning her vedrører min far Andreas, der var den ældste af Jen'sjørns 8 børn. Den yngste er den kendte sadelmagermester Hans Jørgensen i Hillerød.

På markedsdage kom der kreaturer til byen. De blev så bundet til bommen på Markedspladsen langs Slangerupgade dér, hvor der nu er parkeringsplads. Her blev der handlet med 'kræ'tur, som det hed på nordsjællandsk, men når der var dyrskue, måtte dyrene overnatte, og så opstod der et problem med malkningen. Min farmor var ligesom min farfar opvokset på landet ude på Halsnæs og havde lært at malke køer. I dyrskuedagene lod hun sig derfor engagere til malkning mod til gengæld at få en spand mælk, hvad der var kærkomment tilskud til den betrængte husholdning. På den tid - vel omkring 1905 - da efterstående tildragelse fandt sted, boede staldmesterens ude på Gammel Holmegårdsvej, og min far skulle en aften bære den store spand mælk hjem. Men spanden, der var på størrelse med en gulvspand, var tung, så det kneb for drengen at bære den, hvorfor han undervejs af og til måtte sætte spanden fra sig, mens han tog sig et lille hvil. På vej gennem slottet blev han indhentet af en kraftig mand, som overtog byrden og bar spanden op ad kendelæggerbakken til indkørslen til "Slotspavillonen". Den hjælpsomme mand skulle her holde foredrag for en forsamling af landboere, der var kommet til byen i anledning af dyrskuet. Herfra var der kun kort vej for drengen til at bære mælkespanden hjem.

Min far havde som så mange andre børn på den tid en såkaldt byplads og kunne derved bidrage til familiens underhold. I nogle år var han bydreng i Hertz' boghandel (nu Toftes). Når han efter skoletid mødte i boghandelen havde han lejlighed til at læse aviser, og dagen efter tildragelsen med mælkespanden fandt han ud af, at manden, som havde hjulpet ham med at bære spanden, var den kendte Peter Sabroe. Denne var navnlig kendt for sin store og virksomme interesse for de små og forurettede i samfundet - især børn, der dengang ofte blev umenneskeligt udnyttet. Peter Sabroe var bl.a. redaktør af socialdemokratiske dagblade og en overgang tillige medlem af Folketinget. Han, der var far til de senere så kendte journalister "Den Gyldenblonde" og "Bro Brille", var født 23/1 1867 og omkom ved jernbaneulykken ved Bramminge 26/7 1913.

Billedet er fotograferet ca. 1906 hos fotograf Oskar Johansen i Slotsgade, da min far var bydreng i boghandelen. Han gik med blade og tidsskrifter til forretningens kunder - heriblandt til maleren Niels Skovgaard, der dengang boede på Carlsberg ved Københavnsvej. Da far senere kom i malerlære, havde bekendtskabet med Niels Skovgaard stimuleret hans talent, så han udviklede sig til en habil kunstmaler ved siden af sit arbejde som malersvend. Senere gik far over i farvehandlerbranchen og startede i 1938 Lillerød Farve- og Tapethandel. Efter forretningens afståelse i 1962 fik han bedre tid til at udnytte sit talent som kunstmaler. Den sidste halve snes år af sit liv boede far i Lions Park ved Ødamsvej i Hillerød og tilbragte dér i omegnen megen tid ved sit staffeli. Far fødtes 24/6 1894 og døde 3/1 1978.

Svend Jørgensen, Klampenborg

ULLERØD-KUNSTMALERE

To af de mænd, som har haft deres livsgjerning på Frederiksborg Højskole/ Grundtvigs Højskole, var ud over at være dygtige og betydningsfulde højskolelærere tillige malere af et sådant format, at de ikke må blive glemt. Det er Jens R. Hedegaard og Emil Petersen.

Jens R. Hedegaard
1866-1948

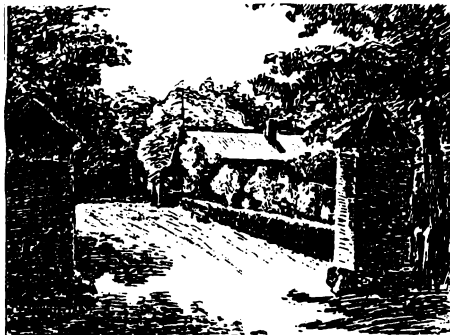

Emil Petersen
1918-1976

Jens Rasmussen Hedegaard er født i Vestjylland. Han kom som 16-årig på Staby Vinterlærerseminarium, og efter at have taget præliminæksamen ved Københavns Universitet blev han i 1887 lærer ved Ljæreby Friskole ved Hillerød. I de følgende 6 år var han lærer på Klank Højskole, dog afbrudt af et års ophold i København, hvor han dels gik på Statens et-årige lærerkursus, dels fik uddannelse på Krøyers malerskole.

I 1901 blev Hedegaard lærer på Frederiksborg Højskoles vinterkursus, hvor han underviste i dansk, sang og kunsthistorie. I sommerhalvåret kunne han så finde tid til at dyrke sit kunstneriske talent som maler.

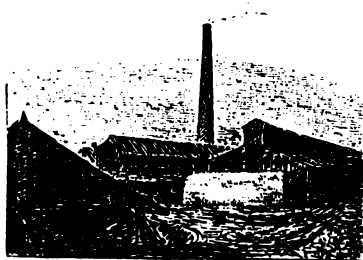
Et par gange opnåede han at få nogle af sine arbejder optaget på forårsudstillingen på Charlottenborg, og han var år efter år repræsenteret på Paskedagstilingen på Teknisk skole i Hillerød - et enkelt år med ikke færre end 117 malerier og kullepingtoner.

Den gamle indkørsel til Grundtvigs Højskole (Jens R. Hedegaard)

Hedegaards arbejder strækker sig lige fra meget store lærreder til forsamlingshuse og skoler til helt små stregtegninger. Mange af disse sidste er brugt som vignetter i højskolens årsskrift. De tegninger, der ledsager nærværende artikel, er alle fra Hillerød-lokaliteter, men blandt de ca. 300 malerier og skitser, han efterlod sig, og som blev afsat på to salgsudstillinger på højskolen, var der arbejder fra mange egne af landet og fra udlandet.

"Som Maler tilhørte han den naturalistiske Skole. Han malede Naturen, som han saa den, og som andre genkendte den. Men nogen Publikums-maler var han ikke. Hans Billeder var stilfærdige, men redeligt malt, og ofte åndede der en dyb Kærlighed til Naturen ud af dem. Men hvis Hedegaard havde Valget imellem at male et Parti af Slottet, der var let sælgeligt, og en eller anden Grøft, der morede ham mere, saa valgte han Grøften." (Anders Uhrskov, 1948).

Ullerød Ieglværk lå lige vest for Grundtvigs Højskole. Arealet gennemskæres nu af Ieglværksvej med parcelhuse langs den ene side af vejen og en del af Ålholmsskolens område på den anden.
(Jens R. Hedegaard)

"Abelholt" fra sydsiden. Til højre frimenighedskirken (nu Ullerød sognekirke) med klokkestabelen på den oprindelige plads. Til venstre højskolens 2 etager høje østfløj, der blev nedrevet ved byggeriet i 1980'erne. (Jens R. Hedegaard)

I forbindelse med sit giftermål i 1906 byggede Hedegaard villa "Solbrink" i Ullerød, hvor han boede til sin død. Det er det nuværende Frederiksværksgade 123. På første sal lod han indrette et atelier i husets nordvendte gavl. Det store vindue, som vender ud mod gaden, minder den dag i dag den forbigående om Ullerød-kunstmalerens virke.

- o -

Emil Petersen var fynbo. Han tog præliminæksamen og senere lærerksamen i sin fødeby, Odense. Bortset fra, at han det første år efter sin eksamen var ansat på Skibelund Efterskole, kom alle hans arbejdsår til at ligge i Hillerød. Han blev i 1941 ansat på Grundtvigs Højskole, hvor han virkede til 1976, bortset fra perioden 1948-54, da han var lærer på Byskolen og Teknisk skole.

Høstmark ved Alholm-gården. Tegningen er fra august 1959, og den fastholder således billedet af den sidste afgrøde for udslykningen til parcelhusene ved Rønnebarvej og Kirsebarallé. (Emil Petersen)

Fra Æbelholt klosterruin (Emil Petersen)

På højskolen var Emil Petersens hovedfag dansk og kunsthistorie. Hans faglige dygtighed og pædagogiske evner, som var parret med stor elskværdighed og sans for humor, gjorde ham afholdt og respekteret af eleverne. Han stillede store krav til disse, men de unge, der virkelig forstod at lytte, når Emil Petersen stod på talerstolen eller sad ved katederet, glemmer aldrig hans timer.

Til illustration af hans betydning for højskolen hører også at nævne hans talent som amatørskuespiller. Ingen højskolelærer fritages for fra tid til anden at skulle stå på de skrå brædder for at medvirke i skuespil eller oplæsning for eleverne, og det var gennem årene en selvfølge, at Emil Petersen fik tildelt en hovedrolle, når der blev taget et skuespil op.

Og så malede og tegnede han. Hans tidligste (kendte) skitsebog er fra midten af 1930'erne, da han var 16 år. Før den, der har kendt Emil Petersen, er der noget meget betagende ved at sidde med nogle af de skitsebøger, han efterlod sig: Hastige rids, der tilsyneladende ikke er kommet noget egentligt ud af. Færdige tegninger, som er forblevet "ubenyttet" i skitsebogen. Og spredt i bøgerne ser man notater, der vedrører andre sider af hans dagligdag: Titler på bøger, der skulle læses, adresser og notater vedrørende rejser osv.

Det meget store antal tegninger, raderinger og malerier, der blev færdige, finder man i dag på væggene i stuerne hos Emil Petersens venner og bekendte - nok i størst tal hos hans medarbejdere på højskolen og hos hans tidligere elever.

Emil Petersen nærede tilsyneladende aldrig noget ønske om at blive, hvad man kunne kalde en kendt maler. Han forsøgte ikke på noget tids-

Fra højskolens have (Emil Petersen)

punkt at få sine arbejder på kunstudstilling, og han afslog det direkte, når andre foreslog det.

Gennem mange år arbejdede han meget med træsnit og linoleumsnit, og han leverede illustrationer til tidsskrifter og blade, men formodentlig overskrider det antal, han gav bort, langt hvad han solgte.

Som for Hedeqaards vedkommende er det valgt her at vise tegninger med motiver fra Hillerød-egnen. Bortset fra de mange fra højskolen og dens store have samt fra huset "Åbelholt", hvor Emil Petersen boede fra 1954, er der ikke særlig mange med lokalt motiv. Han malede og tegnede i snart sagt alle egne af landet, og han hjembragte meget fra sine rejser i udlandet, især Norge, Sverige, Frankrig og Italien.

ad

REGISTRERING

Lokalhistorisk Forenings registreringsgruppe.

Et af foreningens formål er at støtte Lokalhistorisk Arkiv for Hillerød Kommune i dets arbejde med at indsamle materialer og oplysninger om kommunens historie.

Som led i dette arbejde nedsattes i efteråret 1987 en arbejdsgruppe, hvis opgave skulle bestå i, at registrere Hillerød Kommunes ejendomme. Et stort projekt, som i princippet er en uendelig opgave, idet det hele tiden vil være muligt, at tilføje nye oplysninger. Arbejdsgruppen mødes en gang om måneden og arbejdet ledes af Niels Arne Hansen og Arkivleder Lisbet Schacht Hansen. Det er ikke de store udskiftninger, der har været i arbejdsgruppen, og det er personer med stor interesse for deres bys historie, der med glæde deler deres oplysninger samlet gennem et aktivt liv i Hillerød. Nogle er født her og siden flyttet til andre steder, en enkelt er tilflytter. Der er en aldersforskel på 55 år mellem ældste og yngste medlem i arbejdsgruppen og det er en stor fordel. Rent praktisk foregår møderne på den måde, at en båndoptager er tændt under hele mødet, og man gennemgår ejendom for ejendom hver gade i Hillerød.

Vi mødes en gang om måneden og det er rigeligt, når der imellem møderne skal indhentes yderligere oplysninger om ting, der enten har været uklarhed eller uenighed om. Oplysningerne på båndet skal skrives af og alt det indkomne skal samles på en overskuelig måde. Oplysningerne opbevares i ringbind i Lokalhistorisk Arkiv, og en måde der gør det nemt hele tiden, at kunne tilføje nye oplysninger. Indtil nu har arbejdsgruppen været igennem ejendomme omkring Torvet og vi er nu godt igang med

Helsingørsgade, hvor vi har klaret de ulige numre og ca. halvdelen af de lige husnumre.

Ud over deltageres hukkommelse indhentes oplysninger fra Tingbogen og hvad der findes af forskellige hjælpemidler i arkivet. Således er gamle vejvisere en yderst værdifuld kilde. Det arbejde, der udføres kan aldrig blive fuldstændigt, og det har heller ikke været muligt, at få tid til at gennemgå de gamle Folketællinger samtidigt med, at vi behandler de enkelte ejendomme. Så mange år fremover vil der være arbejde nok at begynde på.

Arbejdsgruppens medlemmer er alle kommet med i arbejdet fordi Lokalhistorisk Forening har haft kendskab til deres viden om og interesse for Hillerød. I øjeblikket er vi 8 deltagere ved møderne og det er ca. hvad en båndoptager kan klare hvis optagelsen skal blive nogenlunde. Hvis der er nogle blandt foreningens medlemmer, der syntes at dette arbejde lyder spændende og gerne ville være med. Så skal man være meget velkommen til at kontakte Arkivleder Lisbet Schacht Hansen, Hillerød Bibliotek, Bakkegade 23, tlf. 02-26 95 22. Hvis der er flere der melder sig, kan det være at det er muligt at fordele det store arbejde på flere hænder. Hvis man f.eks. sidder inde med oplysninger på en enkelt ejendom, så er man selvfølgelig også velkommen til at henvende sig. Arkivet er interesseret i alt fra fotografier til papirer på alle ejendomme i Hillerød kommune. Selvom vi indtil nu kun har beskæftiget os med Helsingørsgade, så kommer de andre ejendomme under grundig bearbejdelse på et senere tidspunkt. Ud over at kunne bruge de indsamlede oplysninger i det daglige arbejde i Lokalhistorisk arkiv, så er det også et håb, at det en gang i fremtiden vil blive muligt, at udgive noget på tryk. Andre lokalområder har udgivet nogle spændende og underholdende ejendomsregistreringer og det vil være af stor værdi, om det samme kunne lade sig gøre i Hillerød kommune.

Arbejdsgruppen fortsætter ivrigt deres møderække. Ud over arbejdet med at indsamle oplysninger har vi nogle meget hyggelige møder, hvor det ind imellem kan være svært helt at holde dig til emnet, idet man let bliver inspireret til at "fortælle en eller anden god historie" - og dem kommer vi uden tvivl til at høre mange af fremover.

"UDSTILLING"

På Hillerød Bibliotek, Bakkegade 23 vises i perioden 11. marts til 8. april (begge dage incl.) udstillingen "Hillerød før og nu".

Udstillingen er lavet af fotografen Allan Nørregaard i samarbejde med Lokalhistorisk Arkiv for Hillerød Kommune.

Allan Nørregaard har affotograferet nogle gamle billeder og har i 1988 fotograferet de samme steder, så vidt som det har været muligt. Nogle steder har stederne kun været genkendelige på et kirketårn eller et stengærde, andre steder har nyopførelser gjort det umuligt at ramme helt det samme sted. En sjov og spændende udstilling der fortæller en hel del om Hillerød Kommunes udvikling.

Udstillingen kan ses i bibliotekets åbningstid:
Mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 11.00 til 20.00
Onsdag kl. 11.00-16.00. Lørdag kl. 10.00-13.00.

Allan Nørregaard

ARRANGEMENTER

GENERALFORSAMLING

Lokalhistorisk Forenings årlige generalforsamling afholdes onsdag den 15. marts 1989 kl. 19.30 på Hillerød Bibliotek, Bakkegade.

FOREDRAG

Mag. art. Annette Vasstrøm, Arbejdermuseet fortæller torsdag den 30. marts kl. 20.10 på biblioteket om "Arbejderkultur og arbejderlivsformer 1900-1945"

NÆSTE NUMMER AF MEDLEMSBLADET

vil bl. a. bringe en omtale af Høyer Olsens Boghandel i anledning af 150-årsjubilæet den 9. august 1989.

Bidrag til foreningens blad bedes senest den 22. juli sendt til Anton Mariegaard.

Foreningens bestyrelse

Jørgen Bang (kasserer) Tørnevej 15, 3400 Hillerød - 02287071
Eva Holm-Nielsen, Søren Kierkegårdsvej 1, Hillerød - 02264689
Peter Madsen, Paradisvænget 20, 3400 Hillerød - 02262711
Anton Mariegaard, Tjørnevang 4, 3400 Hillerød - 02262432
Helge Parding, Køgemestervej 2, 3400 Hillerød - 02260260
Margrethe Krogh Sørensen, Hestehavevej 13 Hillerød - 02267232
Bjørn Verstege (formand), Frederiksværksgade 8,
3400 Hillerød - 02263409

